

IV. Pravo o železniškem obratu in železniških vozninah. V. Pomorsko pravo. VI. Zavarovalno pravo. VII. Zakoni o borzah. VIII. Menično pravo. IX. Zemljiška knjiga. Razlage k dotičnim zakonom, koji so priobčeni dobesedno, so napisali znameniti pravniki poljudno, a vendar temeljito. Tudi ta zvezek, sam na sebi impozantna literarna prikazen, zamore vrlo dobro služiti lajikom in pravnikom. Z njim je sistematična literatura o avstrijskem pravu v marsičem dopolnjena, a za praktično porabo je sploh neprecenljive vrednosti. Za vse tri zvezke je določena cena 50 K.

Dr. A. Fischer: Repetitorien zu den österreichischen Staatsprüfungen und Rigorosen. I. Römisches Recht. (Institutionen und Pandekten.) Allgemeiner Teil und Sachenrecht. Leipzig 1905 (Dietrich).

Dr. E. Kapper: Bergbau und Eisenbahn in ihren Rechtsbeziehungen nach österreichischem Rechte mit Berücksichtigung ausländischer Gesetzgebung. Mit Unterstützung der Gesellschaft zur Förderung deutscher Wissenschaft, Kunst und Literatur in Böhmen. Wien 1905 (Manz).

Dr. O. Natter: Die Haftpflicht der österreichischen Post- und Telegraphenanstalten. Eine Zusammenstellung und Erläuterung der gesamten diesbezüglich geltenden Bestimmungen. Wien 1905 (Manz).

F. Popper: Der Vorkonkurs in der Praxis. Wien 1905 (Manz).

Dr. Anton Rintelen: Die einstweilige Verfügung. Eine Untersuchung aus dem österreichischen Rechte. Wien 1905 (Manz).

Dr. I. M. Baernreither: Jugendfürsorge und Strafrecht in den Vereinigten Staaten von Amerika. Ein Beitrag zur Erziehungspolitik unserer Zeit. Leipzig 1905 (Duncker und Humblot).

Dr. K. Hugelmann: Dr. Anton Hye Freiherr von Glunek. Sonderabdruck aus der Allgemeinen Deutschen Biographie. Band 50. Leipzig 1905. (Duncker & Humblot).

L. Ppaff, J. von Schey und V. Krupský: Sammlung von zivilrechtlichen Entscheidungen des k. k. Obersten Gerichtshofes. 40. Bd. Neue Folge, VI. Band. (Mit einem Verzeichnisse der Gesetzesstellen und einem systematischen Register.) Wien 1905 (Manz).

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1905.

— (Osebne vesti.) Imenovani: Dež. sod. svetnik J. Schwentner v Celovcu viš. dež. sod. svetnikom v Celovcu; sodni tajnik dr. E. Volčič v Novem mestu dež. sod. svetnikom v Novem mestu; drž. pravdnika namestnik dr. A. Roschanz dež. sod. svetnikom v Celju; sodni pristav F. Regally v Kamniku sodnikom za Metliko; sod. pristav dr. J. Doljan v Črnomlju sodnikom za Žužemberk; sod. pristav A. Žebre v Radoljici sodnim tajnikom za Ljubljano; sodni pristav dr. A. Skumovič sodnim tajnikom za višje dež. sodišče graško; sodni pristav dr. A. Kremžar v Ljubljani namestnikom drž. pravdnictva v Ljubljani. Premeščen je drž. pravdnika namestnik

R. Tschsch iz Ljubljane v Maribor. — Odvetništvu sta se odpovedala dr. Fr. Munda in dr. M. Truden v Ljubljani; odvetniško pisarno je otvoril dr. Fr. Benkovič v Brežicah in dr. Fr. Poček v Ljubljani.

— (Popravek, oziroma dodatek.) V št. 6. »Sl. Pravnika« sta na strani 166 po pomoti izostali v predzadnji vrsti besedi »reviz. rekurz«, koje je uvrstiti pred besedo: zavezanke. — Glede na priobčevalčevo pripombo na strani 167 je konstatovati, da je dosedanja, osobito tudi dunajska praksa zastarela, kajti prijavljena odločba najvišjega sodišča z dne 14. marca 1905 št. 4117 je sprejeta v repertorij pravorekov pod št. 180. (glej odl. št. 777 uradne zbirke, priloge k ukazniku just. min.).

— (»Prvi narok« pri postopanju na obnovno tožbo?) Tožitelj J. je pri dež. sodišču ljubljanskem vložil tožbo, da se razsodba z dne 26. novembra 1904 Cg I 217/4-6, vsled katere je pravdo proti tožencu Z. zaradi 6640 K bil izgubil, v celem obsegu odpravi iz razloga po §-u 530, št. 7 c. pr. r. Sodišče na to tožbo (Cg I 349/4-1) ni odredilo »prvega naroka«, nego takoj ustno sporno razpravo. Ker sta obe stranki to grajali, je sodišče v razlogih razsodbe svoje postopanje utemeljevalo — nasprotno mnenju pravosodnega ministrstva — takole:

Sodišče je mnenja, da se pri postopanju na obnovno tožbo nima določiti »prvi« narok. Namen »prvega« naroka (§ 239 c. pr. r.) je, ugotoviti, ali bo treba sporno pravdo med strankama izvesti in potem v takem slučaju sporno obravnavo v dvojnem oziru pripraviti. Na eno stran, da se tožencu naloži, odgovor na tožbo v gotovem roku vložiti, na drugo stran, da se ugotovijo, odnosno rešijo od toženca baje ugovarjane ali čisto procesualne ali vtoženega predmeta se netikajoče točke. Za tako odbiro spornih od dalje nespornih pravnih, to je takih, o katerih bo previdoma dalj časa razpravljati, od drugih, ki se dajo s poravnavo ali razsodbo na podstavi priznanja ali z zamudno razsodbo ali vsled odpovedi tožitelja takoj pri prvi obravnavi dognati, in za odbiro takih pravnih, v katerih bode menda poprej še o procesualnih ugovorih razpravljati, od drugih, ki se vsled formalnih ugovorov takoj pri prvem naroku dajo s sklepom zavrniti, ter le za take navedbe in ugovore, katere § 239 c. pr. r. našteva, je določiti »prvi narok«. (Glej »Materialien« str. 251). Pri postopanju na obnovno tožbo pa odpadejo po stvarnem položaju take tožbe skoraj vse te navedbe in ugovori, za katere določa § 239 c. pr. r. »prvi narok«.

Poravnava, zamudna sodba ali sodba na podstavi priznanja ali odpovedi pred enim samim sodnikom so izključeni, ker ima sodišče v senatu uradoma preiskovati, ali je obnova dopustna, ali ne; ugovor nedopustne pravne poti, tekoče pravde, že pravomočne razsoje nima mesta z ozirom na poprejšnjo pravdo, odnosno je pozneje najdena pravomočna razsoja prepirnega predmeta ravno vzrok obnove (§ 530 št. 6 c. pr. r.), in je o tem na ustni obravnavi razpravljati.

Zahteva zavarovanja nima kaj dosti pomena. Če je bil tožitelj v prvi pravdi inozemec, se je toženec že v prvi pravdi odločil, bo li zahteval zavarovanje, ali ne. Če prva pravda še ni pravomočno dovršena, mu bo tudi pri

obnovni tožbi prejšnjega tožitelja varščina gotovo zadostovala. Ako pa je prva pravda že do celega končana, kadar je tožitelj vložil obnovno tožbo, ali ako je bil v prvi pravdi toženec inozemec in le-ta vloži sedaj obnovno tožbo, bi bilo sicer previdno glede na možnost kakega zadevnega predloga posebni »prvi narok« določiti. A v predmetnem slučaju je bil tak predlog izključen, ker sta obe stranki, zlasti sedanji tožitelj, domačina, kar je iz prve pravde znano; in določitev »prvega naroka« z ozirom na po zakonu splošno dopustnost predloga radi varščine bi bilo nepotrebno zadrževanje ustne razprave o pravnem predmetu samem.

Pravica toženca do ugovora nepristojnosti bi ne imela pri obnovnem postopanju nobenega pomena. Zakonska določila o pristojnosti za obnovno tožbo so v §-u 532 tako kratka in jasna, da tožitelj ne bo lahko dvoma imel, kje je obnovno tožbo vložiti. V večjo varnost pa določuje § 536 št. 4 c. pr. r., da tožitelj navedi v tožbi vse za presojo pristojnosti merodajne okolščine, in § 538 l. c. določa, da ima že pri rešitvi tožbe senat v nejavni seji sklepati. Takih določil pa za rešitev drugih navadnih tožb zakon ni dal. V §-ih 226, 75-78 c. pr. r. ni predpisa, da bi moral vlagatelj pristojnost poklicanega sodišča posebej utemeljiti in po §-u 230 c. pr. r. sme tožbo predsednik senata sam rešiti brez sklepanja v senatu.

V predmetnem slučaju zlasti gotovo ni bilo nobenega pomisleka o pristojnosti tega sodišča, ker je iztekla šele samo razsodba prve instance.

Ravno tako odpadejo zoper obnovno tožbo ugovori radi pomanjkanja procesualne sposobnosti nasprotne stranke ali pravice njenega zastopnika k pravljanju. To je bilo vse že v prvi pravdi ocenjeno.

V §-u 535 c. pr. r. je določeno, da mora višje sodišče, ako je obnovno tožbo bilo pri njem vložiti, obnovljeno pravdo izvesti po dotičnih, za postopanje pred zadevnim višjim sodiščem veljavnih zakonovih določilih. Za višja sodišča pa ne velja »prvi narok«. In zakaj bi zakon za obnovno tožbo v enem slučaju prvi narok zahteval, v drugem pa ne?

Vse to preudarjaje se je sodišče odločilo, da se na predmetno obnovno tožbo ne razpiše noben »prvi narok«. V glavni stvari tožbenega zahtevka je bilo spoznati, da obnove postopanja ni dovoliti, ker ni dopustna.

Višje dež. sodišče, ki je potem še o stvari razpravljalo, se s tem vprašanjem sploh ni bavilo.

— Kolkovanje predlogov za ustavitev prisilne dražbe. Upravno sodišče je s svojo odločbo od 20. maja 1903, št. 5848 (Budw. št. 1805 fin.) soglasno s finančnim ministrstvom izreklo, da je vloge s predlaganjem ustavitve realnega dražbenega postopanja kolkovati tako kakor zemljiškoknjižne vloge po zmislu tar. t. i. 1. 43 k prist. zak.

»Slovenski Pravnik« izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva »Pravnika« brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26; naroča se tudi pri O. Fischerju, knjigotržcu v Ljubljani, na Kongresnem trgu.